

TURSKILTKURSET 2016.

Sammenlignet med fjorårets kurs(2015) er det her lagt inn større plass for innmelding av digital informasjon knyttet til turruter, emne D.

Tilsvarende er emne B og E, gjennomgang av Merkehåndboka og gjennomgang hjemmesiden, www.turskiltprosjektet.no, redusert noe.

- **Innføring i nasjonal standard for merking, skilting og informasjonstiltak knyttet til turruter.**
- **Turskiltkurset – et obligatorisk kurs for alle som mottar prosjektstøtte fra Turskiltprosjektet.**

Kurset tar utgangspunkt i følgende:

- **Retningslinjer for Turskiltprosjektet**
- **Merkehåndboka2013**
- **Manual for Turskiltprosjektet2015**

Kurs arrangeres av de respektive fylkeskommunene (prosjekteierne) som deltar i Turskiltprosjektet. Fylkeskommunen utsteder kursbevis.

TURSKILTPROSJEKTET – FORMÅL

-Formålet med Turskiltprosjektet er gjennom informasjon, skilting og merking å bidra til økt og trygg friluftsferdsl der folk bor og oppholder seg- (fra Retningslinjer for Turskiltprosjektet).

MÅLGRUPPE FOR TURSKILTKURSET

Krav til hvert enkelt prosjekt som mottar «turskiltmidler»:

-Minst én ansvarlig gjennomfører «Turskiltkurset» i regi av det nasjonale prosjektet- (fra retningslinjene)

Dersom ansvarlig søker kan dokumentere relevant kompetanse (praktisk kompetanse og kunnskap i henhold til kursdokumentene), kan dette danne grunnlag for fritak fra hele eller deler av Turskiltkurset2015. Dokumentasjonen sendes til prosjekteier (fylkeskommunen).

TURSKILTKURSET – GRUNNLAG

Turskiltkurset er utviklet av Den Norske Turistforening (DNT) og Turskiltprosjektet. Det bygger på **Merkehåndboka2013** utgitt av DNT, Friluftsrådernes Landsforbund og Innovasjon Norge.

Videre bygger kurset på **Manual for Turskiltprosjektet2015**, en praktisk guide som er basert på innspill i 2014 fra ressurspersoner innen fagfeltet – fra fylkeskommunene, friluftsråd, turlag, Norsk Friluftsliv, produsenter og reiseliv.

Manualen er vedtatt som retningsgivende dokument av styringsgruppa for prosjektet (nov 2014).

TURSKILTKURS – KOMPETANSEMÅL

Deltakerne skal beherske og kjenne til prinsipper for

- Merking, skilting og gradering i henhold til gjeldende retningslinjer i Turskiltprosjektet
- Informasjonstiltak (fysiske og digitalt) knyttet til turruter i henhold til gitte retningslinjer i Turskiltprosjektet
- Prioriteringer og krav som forutsettes i Turskiltprosjektet (jfr gjeldende retningslinjer for prosjektet)

TURSKILTKURSET – INNHOLD – OMFANG

Turskiltkurset er delt inn i to sekvenser:

Del 1: Egenstudier – 3,5 timer

Grunnlag, forutsetninger og planlegging av turruter

- Kunnskapsdel – egenstudier **før** kurssamlingen.

Del 2: Kurssamling – 5 timer

Merking, skilting, gradering og informasjon knyttet til turruter

- Presentasjon av aktivitetsplan og markedsføring (vedlegg 4 og 5 i søknaden) til hver enkelt prosjekt som har fått tilsagn på 2016-midler (kan gjøres som en del av presentasjon av deltakerne på kurset)
- Detaljert gjennomgang av hvordan turruter synliggjøres gjennom merking, skilting, gradering og informasjonstiltak

Del 2 (5timer), kan arrangeres over 1 eller 2 økter.

Minst en ansvarlig for et prosjekt som mottar Turskiltmidler, må gjennomføre Turskiltkurset2016.

KURSFORBEREDELSE FOR KURSDELTAKERENE – PENSUM:

Forberedelser FØR kurssamlingene:

1. Lese gjennom og kjenne til innholdet i Merkehandboka2013, se www.merkehandboka.no :
  - a. side 8 – 29
  - b. side 60 – 103
2. Lese gjennom og kjenne til innholdet i Manual for Turskiltprosjektet2015, se www.turskiltprosjektet.no :
  - a. side 5 – 23
  - b. side 29 – 38
  - c. side 42 – 56

3. Retningslinjer for Turskiltprosjektet, se www.turskiltprosjektet.no

Turskiltkurset – oversikt over emner:

Innhold

A: Retningslinjer for Turskiltprosjektet

- se www.turskiltprosjektet.no

B: Innføring i Merkehåndboka2013:

- se www.merkehandboka.no

- Allemannsretten og friluftsløven
- Kulturminner og naturmangfoldloven
- Naturvennlig tilrettelegging
- Stedsnavnloven
- Sikkerhet og erstatningsansvar
- Avtaler og tinglysing
- Motorferdsel i utmark
- Bedre tilgjengelighet
- Gode steder å bo og besøke
- Godkjenning og tillatelser

C: Innføring i Manual for Turskiltprosjektet2015 - (med supplering fra Merkehåndboka2013):

- se www.turskiltprosjektet.no

- Turskilt – utforming, produksjon, oppsetting
- Tursymboler
- Gradering av turruter
- Turinformasjonstavler-innhold
- Turinformasjonstavler- design og fysisk utforming
- Turkort – grafisk design, innhold og størrelse
- Registrering på kart

- Merking av turruter
- Bestilling av materiell og tjenester

D: Digital informasjon – innmelding av de aktuelle turrutene (jfr «Krav til hvert enkelt delprosjekt...» i retningslinjene for prosjektet

- Video "Hvordan melde inn turruter i Rett-i-kartet»
- Video «Innmelding av turforslag til en nasjonal turportal»
- Powerpoint «Innmelding av turruter basert på GPS-spor»

E: Gjennomgang av hjemmesidene fra A til Å

www.turskiltprosjektet.no

Det er en forutsetning at deltakerne har lest de angitte sidene i Merkehåndboka2013, Manual for Turskiltprosjektet2015 og Retningslinjer for Turskiltprosjektet (se eget avsnitt over om kursforberedelser for deltakere).

Dette er viktig for at en skal ha bred kunnskap om det arbeidet en skal utføre.

Veiledende tidskjema for kurssamlingen (5 timer):

time.minutt*	
00.00 – 00.45	Velkommen - presentasjonsrunde av deltakere og prosjektene som har mottatt tilsagn på turskiltmidler.
00.45 – 01.15	Gjennomgang av emne A: Gjeldende retningslinjer for Turskiltprosjektet
01.15 - 01.45	Gjennomgang av emne B: Innføring i Merkehåndboka2013 (se emneoversikt over)
01.45 – 03.30	Gjennomgang av emne C: Innføring i Manual for Turskiltprosjektet2015 (se emneoversikt over)
03.30 – 04.15	Gjennomgang av emne D: Digital informasjon – innmelding av de aktuelle turrutene
04.15 - 04.30	Gjennomgang av emne E: www.turskiltprosjektet.no
04.30 - 05.00	Oppsummering, evaluering og avslutning

*Pausetid kommer i tillegg

KURSMATERIELL FOR KURSHOLDEREN

1) Dette materialet lastes ned fra www.turskiltprosjektet.no

- Kursplan (denne) med kursinnhold, pensum.
- Powerpointpresentasjon - Turskiltkurset
- Instruksjons-video «Hvordan melde inn turruter til Rett-i-kartet»
- Powerpointpresentasjon – «Hvordan melde inn turruter basert på GPS-spor»
- Instruksjonsvideo «Innmelding av turforslag til en nasjonal turportal (ut.no)»

2) Roll-up («Turskiltprosjektet») og demoskilt fra anbefalte leverandører av turskilt Kursarrangør (fylkeskommunen) har fått tilsendt dette (2014).

3) Til utdeling på kursdagen til deltakerne, 1 eks av følgende materiell:

- Merkehåndbok2013 - papirutgave (kan bestilles av DNT)
- Manual for Turskiltprosjektet2015 – papirutgave (kan bestilles av Turskiltprosjektet)

NB! Bestilling av materiell må foretas senest 14 dager før kursgjennomføring.

RAPPORTERING TIL KURSARRANGØREN (FYLKESKOMMUNEN)

Kursholder rapporterer til kursarrangør om:

- Hvem (ansvarlig person og organisasjon som har fått tilsagn på turskiltmidler) som har fullført kurset
- Tilsvarende hvem som ikke har fullført kurset

KURSBEVIS – UTBETALING AV MIDLER

Fylkeskommunen utsteder kursbevis. Gjennomført kurs danner grunnlag for utbetaling av turskiltmidler fra fylkeskommunen.

BjEH, mars-2016.